

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
МИНИСТАРСТВА ЗА БРИГУ О ПОРОДИЦИ И ДЕМОГРАФИЈУ,
БЕОГРАД**

**по ревизији сврсисходности пословања
„Управљање средствима за подстицање програма социјалне и породично-
правне заштите које реализују удружења”**

**Број: 400–1849/2023–05/48
Београд, 17. април 2025. године**

Садржај:	
1. УВОД.....	6
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	7
ПРИОРИТЕТ 1 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана.....	7
2.1 ЗАКЉУЧАК: Нису предузете све адекватне активности у циљу ефикасне расподеле средстава датих удружењима, што за последицу може имати њихову неправичну расподелу.....	7
2.1.1 Субјекти ревизије нису обезбедили основу за ефикасну и транспарентну расподелу средстава датих удружењима	7
2.1.1.1 Опис несврсисходности.....	7
2.1.1.2 Исказане мере исправљања	7
2.1.1.3 Оцена мера исправљања	8
2.1.1 Субјекти ревизије нису обезбедили основу за ефикасну и транспарентну расподелу средстава датих удружењима	8
2.1.1.1 Опис несврсисходности.....	8
2.1.1.2 Исказане мере исправљања	9
2.1.1.3 Оцена мера исправљања	9
2.1.2 Субјекти ревизије су делимично применили критеријуме за избор програма који ће се финансирати, што ствара ризик да ће изостати објективно вредновање и рангирање предлога програма.....	9
2.1.2.1 Опис несврсисходности.....	9
2.1.2.2 Исказане мере исправљања	10
2.1.2.3 Оцена мера исправљања	10
2.2 ЗАКЉУЧАК: Није успостављен ефикасан начин праћења и извештавања о програмима које реализују удружења, што за последицу може имати њихово несврсисходно и ненаменско трошење	10
2.2.1 Субјекти ревизије нису успоставили адекватан начин праћења финансијских извештаја удружења	10
2.2.1.2 Опис несврсисходности.....	10
2.2.1.3 Исказане мере исправљања	11
2.2.1.4 Оцена мера исправљања	11
ПРИОРИТЕТ 2 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана	11
2.3. ЗАКЉУЧАК: Нису предузете све адекватне активности у циљу ефикасне расподеле средстава датих удружењима, што за последицу може имати њихову неправичну расподелу.....	11
2.3.1. Субјекти ревизије нису обезбедили основу за ефикасну и транспарентну расподелу средстава датих удружењима	11

2.3.1.2. Опис несврсисходности.....	11
2.3.1.3. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	12
2.3.3. Субјекти ревизије су делимично применили критеријуме за избор програма који ће се финансирати, што ствара ризик да ће изостати објективно вредновање и рангирање предлога програма	13
2.3.3.1. Опис несврсисходности.....	13
2.3.3.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	13
2.3.3. Субјекти ревизије су делимично применили критеријуме за избор програма који ће се финансирати, што ствара ризик да ће изостати објективно вредновање и рангирање предлога програма	14
2.3.3.1. Опис несврсисходности.....	14
2.3.3.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	15
2.4. ЗАКЉУЧАК: Изостанак суштинске анализе наративних извештаја о реализованим активностима и мониторинг посета отежава оцену доприноса програма у остварењу циљева постављених јавним конкурсима	16
2.4.1. Удружења којима су додељена средства за подстицање програма од јавног интереса нису увек благовремено достављала наративне извештаје	16
2.4.1.1. Опис несврсисходности.....	16
2.4.1.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	16
2.4.2. Субјекти ревизије не врше суштинску анализу наративних извештаја како би оценили квалитет и успешност програма	17
2.4.2.1. Опис несврсисходности.....	17
2.4.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	18
2.4.3. Субјекти ревизије нису у довољној мери вршили праћење реализације програма путем мониторинг посета.....	19
2.4.3.1. Опис несврсисходности.....	19
2.4.3.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	19
2.5. ЗАКЉУЧАК: Није успостављен ефикасан начин праћења и извештавања о програмима која реализују удружења, што за последицу може имати њихово несврсисходно и ненаменско трошење	20
2.5.1. Субјекти ревизије нису успоставили адекватан начин праћења финансијских извештаја удружења	20
2.5.1.2. Опис несврсисходности.....	20
2.5.1.3. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	20
2.5.2. Субјекти ревизије нису извештавали о реализованој подршци програмима удружења	21
2.5.2.1. Опис несврсисходности.....	21
2.5.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	22

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА.....23

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Управљање средствима за подстицање програма социјалне и породично-правне заштите које реализују удружења”, број: 400–1849/2023–05/35 од 23. децембра 2024. године, Државна ревизорска институција (у даљем тексту: Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од Министарства за бригу о породици и демографију (у даљем тексту: Министарство за бригу о породици) захтевала достављање одазивног извештаја.

Министарство за бригу о породици је доставило Одазивни извештај 31. марта 2025. године и допуну Одазивног извештаја 7. априла 2025. године, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, министар.

У одазивном извештају приказане су мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивним извештајима, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 1 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана

2.1 ЗАКЉУЧАК: Нису предузете све адекватне активности у циљу ефикасне расподеле средстава датих удружењима, што за последицу може имати њихову неправичну расподелу

2.1.1 Субјекти ревизије нису обезбедили основу за ефикасну и транспарентну расподелу средстава датих удружењима

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења¹ су ближе уређени услови, критеријуми, начин, поступак доделе, као и начин и поступак враћања средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма које реализују удружења, а који су од јавног интереса.

Годишњи план расписивања јавних конкурса надлежни орган објављује најкасније до 31. јануара на званичној интернет страници органа.

Додела средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма врши се на основу конкурса који расписује надлежни орган и оглашава на интернет страници надлежног органа и порталу е-Управе².

Министарство за бригу о породици је у 2023. години Годишњи план расписивања јавних конкурса донело након истека рока прописаног Уредбом. Годишњи план није објављен на званичној интернет страници Министарства.

Увидом у званичну интернет страницу и достављене податке прес-службе Министарства за бригу о породици утврдили смо да се сви јавни конкурси налазе на интернет страници Министарства, односно да су јавно објављени. Увидом у документацију Канцеларије за информационе технологије и електронску управу утврдили смо да се јавни конкурси делимично налазе на порталу е-Управе.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да годишњи план расписивања јавног конкурса доноси благовремено, у прописаним роковима и исти објављује на званичној интернет страници Министарства, а јавни конкурс и другу обавезну документацију објављује и на порталу е-Управе, у складу са Уредбом, како би подносиоци предлога програма имали правовремену информацију (Налаз 1.1.).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у

¹ „Сл. гласник РС“, бр. 16/18

² Члан 6, став 1 Уредбе

ревизији предузело следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици је израдило Годишњи план јавних конкурса за 2025. годину и објавило га на својој интернет страници и порталу е-Управа. Јавни позиви Министарства за бригу о породици за подношење предлога програма за доделу дотација намењених за пројекте породично-правне заштите грађана у 2025. години (четири јавна позива) објављени су на званичној интернет страници Министарства и порталу е-Управе.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;*
- *Годишњи план јавних конкурса за 2025. годину од 31. јануара 2025. године;*
- *Јавни позиви Министарства за бригу о породици и демографију за подношење предлога програма за доделу дотација намењених за пројекте породично-правне заштите грађана у 2025. години са обавезном документацијом.*

2.1.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.1.1 Субјекти ревизије нису обезбедили основу за ефикасну и транспарентну расподелу средстава датих удружењима

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења³ су ближе уређени услови, критеријуми, начин, поступак доделе, као и начин и поступак враћања средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма које реализују удружења, а који су од јавног интереса.

Избор програма који ће се финансирати, врши се применом критеријума прописаних Уредбом⁴, а ближа мерила за избор програма као и допунске критеријуме који су специфични за одређену област утврђује надлежни орган⁵.

У ревизији смо утврдили да Министарство за бригу о породици није утврдило ближа мерила и допунске критеријуме чијом применом се врши вредновање пријављених програма, са јасним системом за вредновање сваког појединачног критеријума.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да утврди ближа мерила и допунске критеријуме који су специфични за сваку одређену област, са јасним системом за вредновање сваког појединачног критеријума, ради објективног вредновања и избора програма (Налаз 1.1.).

³ „Сл. гласник РС“, бр. 16/18

⁴ Члан 5, став 1 Уредбе

⁵ Члан 5, став 2 Уредбе

2.1.1.2 Исказане мере исправљања

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици је донело Директиву о начину рада, поступања и понашања у поступку расподеле средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса са циљем унапређења објективности у вредновању и избору пријављених програма у Министарству за бригу о породици и демографију, чији су саставни делови Листа критеријума за избор програма удружења по основу поднете пријаве на јавни позив и Листа циљева конкурса – јавних позива за избор програма удружења грађана по основу пријаве на јавни позив.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;*
- *Директива о начину рада, поступања и понашања у поступку расподеле средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса са циљем унапређења објективности у вредновању и избору пријављених програма у Министарству за бригу о породици и демографију број: 401-00-00023/2025-02 од 14. фебруара 2025. године, са следећим саставним деловима;*
- *Листа критеријума за избор програма удружења грађана по основу поднете пријаве на јавни позив број: 401-00-00023/1/2025-02 од 14. фебруара 2025. године;*
- *Циљеви конкурса – јавних позива за избор програма удружења грађана по основу пријаве на јавни позив број: 401-00-00023/2/2025-02 од 14. фебруара 2025. године.*

2.1.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.1.2 Субјекти ревизије су делимично применили критеријуме за избор програма који ће се финансирати, што ствара ризик да ће изостати објективно вредновање и рангирање предлога програма

2.1.2.1 Опис несврсисходности

Уредбом о средствима за подстицање програма од јавног интереса које реализују удружења, прописани су критеријуми за избор програма, а Министарство за бригу о породици је избор програма по јавним конкурсима које је спровело у 2023. години вршило на основу критеријума прописаних Уредбом, без ближих мерила и допунских критеријума.

У ревизији смо утврдили да део података неопходан за примену прописаних критеријума за избор програма није био обезбеђен јер то није било предвиђено прописаним обрасцима за подношење предлога програма, а део података није обезбеђен јер достављени предлози програма нису садржали све податке у складу са утврђеним садржајем прописаних образаца.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да ажурира и допуни Образац предлога на начин да омогући Министарству прикупљање свих квалитативних и квантитативних података за примену критеријума за избор програма и оцену ефикасности реализације програма (Налаз 1.2.).

2.1.2.2 Исказане мере исправљања

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици је допунило и ажурирало Образац предлога програма на начин да му омогући прикупљање квантитативних и квалитативних података за примену критеријума за избор програма и оцену ефикасности реализације програма.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;*
- *Обрасци предлога програма по Јавним позивима за доделу дотација намењених за пројекте породично-правне заштите грађана Министарства за бригу о породици и демографију у 2025. години.*

2.1.2.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2 ЗАКЉУЧАК: Није успостављен ефикасан начин праћења и извештавања о програмима које реализују удружења, што за последицу може имати њихово несврсисходно и ненаменско трошење

2.2.1 Субјекти ревизије нису успоставили адекватан начин праћења финансијских извештаја удружења

2.2.1.2 Опис несврсисходности

Уговорима између Министарства и удружења регулисана су међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна.

Корисник средстава је обавезан да средства користи на начин одређен пројектом, а у складу са инструкцијама Министарства.

Иако је уговорено да приликом правдања средстава удружења треба да поступају по инструкцијама Министарства, у ревизији смо утврдили да Министарство није донело инструкцију за извештавање о наменском коришћењу средстава.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да изради инструкцију за извештавање о наменском коришћењу средстава, у циљу успостављања финансијске дисциплине и смањења ризика од ненаменског трошења средстава (Налаз 3.1.).

2.2.1.3 Исказане мере исправљања

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици је донело Инструкцију за извештавање носилаца пројеката о имплементацији и правдању трошкова пројеката одобрених на јавном позиву – конкурс из породично-правне заштите грађана, подршке породици и деци, координације и спровођења политике у области демографије, координације и спровођења популационе политике и подршке удружењима у области заштите породице и деце у 2025. години.

Докази:

- Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;
- Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;
- Инструкција за извештавање носилаца пројеката о имплементацији и правдању трошкова пројеката одобрених на јавном позиву – конкурс из породично-правне заштите грађана, подршке породици и деци, координације и спровођења политике у области демографије, координације и спровођења популационе политике и подршке удружењима у области заштите породице и деце у 2025. години број: 401-00-00023/5/2025-02 од 14. фебруара 2025. године.

2.2.1.4 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

ПРИОРИТЕТ 2 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана

2.3. ЗАКЉУЧАК: Нису предузете све адекватне активности у циљу ефикасне расподеле средстава датих удружењима, што за последицу може имати њихову неправичну расподелу

2.3.1. Субјекти ревизије нису обезбедили основу за ефикасну и транспарентну расподелу средстава датих удружењима

2.3.1.2. Опис несврсисходности

Надлежни орган по службеној дужности утврђује да ли је удружење уписано у регистар надлежног органа и да ли се према статутарним одредбама, циљеви удружења остварују у области у којој се програм реализује⁶.

У ревизији смо утврдили да Министарство за бригу о породици није утврђивало, нити документовало да ли се према статутарним одредбама циљеви удружења остварују у области у којој се програм реализује.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да утврђује и документује испуњеност услова прописаних јавних

⁶ Члан 6, став 3 Уредбе

конкурсом и да се према статутарним одредбама циљеви удружења остварују у области у којој се програм реализује, ради правичног подстицања програма која реализују удружења и остваривања циљева јавног конкурса (Налаз 1.1.).

2.3.1.3. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици је у Јавним позивима за подношење предлога програма за доделу дотација намењених за пројекте породично-правне заштите грађана у 2025. години, који су објављени дана 19. марта 2025. године на званичној интернет страници министарства и порталу е-Управе, навело да подносиоци предлога програма морају према статутарним одредбама циљеве удружења остваривати у области у којој се програм реализује и као доказ приложити статут удружења; именована је Комисија за вредновање, рангирање и одабир програма удружења која ће током свог рада утврђивати и документовати испуњеност услова прописаних јавним позивом; донет је образац Скале за процену предлога пројекта о испуњености услова у циљу правичног подстицања програма која реализују удружења и остваривања циљева јавног позива.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;*
- *Решење о образовању и именовању Комисије за вредновање, рангирање и одабир пријављених програма број: 401-00-00028/1/2025-02 од 1. априла 2025. године;*
- *Образац Скале за процену предлога пројекта.*

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће именована Комисија вршити увид у приложене доказе, односно статуте удружења, који су обавезна документација уз пријаву на јавни позив, као и да ће приликом избора програма комисија констатовати и документовати да ли су испуњени услови који се односе на статутарне одредбе удружења.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је вршилац дужности помоћника министра за надлежни сектор.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за бригу о породици до 30. децембра 2025. године достави доказе да је Комисија за вредновање, рангирање и одабир пријављених програма за све јавне позиве расписане у току 2025. године утврђивала и документовала испуњеност услова прописаних јавних конкурсом, као и да се према статутарним одредбама циљеви удружења остварују у области у којој се програм реализује.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.3.3. Субјекти ревизије су делимично применили критеријуме за избор програма који ће се финансирати, што ствара ризик да ће изостати објективно вредновање и рангирање предлога програма

2.3.3.1. Опис несврсисходности

Уредбом о средствима за подстицање програма од јавног интереса које реализују удружења, прописани су критеријуми за избор програма, а Министарство за бригу о породици, у јавним конкурсима које је спровело у 2023. години, је избор програма вршило на основу критеријума прописаних Уредбом, без ближих мерила и допунских критеријума за вредновање пријављених програма.

У ревизији смо утврдили да део података неопходан за примену прописаних критеријума за избор програма није био обезбеђен јер то није било предвиђено прописаним обрасцима за подношење предлога програма, а део података није обезбеђен јер достављени предлози програма нису садржали све податке у складу са утврђеним садржајем прописаних образаца.

Уколико комисија вреднује и рангира и непотпуне предлоге пројекта, и не прикупи све мерљиве и неопходне податке потребне за примену критеријума, то ствара ризик да ће изостати објективно вредновање и рангирање предлога програма, а за последицу може имати неправичну расподелу средстава за подстицање програма која реализују удружења.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да, након што утврди ближа мерила и допунске критеријуме са јасним системом за вредновање сваког појединачног критеријума, предлоге програма вреднује и рангира објективно, по свим прописаним критеријумима и да их документује, у циљу правичне расподеле средстава удружењима чији се програми финансирају (Налаз 1.2.).

2.3.3.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици је усвојило Директиву са прилозима – Листом критеријума за избор програма удружења грађана на основу поднете пријаве на јавни позив и Циљевима конкурса – јавних позива за избор програма удружења грађана по основу пријаве на јавни позив и формирало образац Скале за процену предлога пројекта, у циљу објективног вредновања и рангирања и правичне расподеле средстава удружењима чији се програми финансирају.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године*
- *Директива о начину рада, поступања и понашања у поступку расподеле средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса са циљем унапређења објективности у вредновању и избору*

- пријављених програма у Министарству за бригу о породици и демографију број: 401-00-00023/2025-02 од 14. фебруара 2025. године, са следећим саставним деловима:
- Листа критеријума за избор програма удружења грађана по основу поднете пријаве на јавни позив број: 401-00-00023/1/2025-02 од 14. фебруара 2025. године;
 - Циљеви конкурса – јавних позива за избор програма удружења грађана по основу пријаве на јавни позив број: 401-00-00023/2/2025-02 од 14. фебруара 2025. године;
 - Образац – Скала за процену предлога пројекта.

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће Комисија у обрасцу Скале за процену предлога програма (испуњеност формалних услова) објективно и јасно вредновати и документовати утврђена ближа мерила и допунске критеријуме, у циљу правичне расподеле средстава удружењима чији се програми финансирају од стране Министарства за бригу о породици и демографију.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је вршилац дужности помоћника министра за надлежни сектор.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за бригу о породици до 30. децембра 2025. године достави доказе о вредновању и рангирању предлога програма, по свим прописаним критеријумима.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.3.3. Субјекти ревизије су делимично применили критеријуме за избор програма који ће се финансирати, што ствара ризик да ће изостати објективно вредновање и рангирање предлога програма

2.3.3.1. Опис несврсисходности

Уредбом је прописано да комисија утврђује листу вредновања и рангирања пријављених програма, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава, а иста се објављује на званичној интернет страници надлежног органа и на порталу е-управе. Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе вредновања и рангирања. На листу вредновања и рангирања учесници конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања. Одлука о приговору мора бити образложена, надлежни орган доноси у року од 15 дана од дана од дана његовог пријема⁷.

У ревизији смо утврдили да се на интернет страници Министарства не налазе Листе вредновања и рангирања пријављених програма, односно да исте нису објављене, да су поједина удружења тражила увид у документацију и листу вредновања и рангирања и приговор изјављивала на Одлуке о додели средстава, што није у складу са Уредбом.

⁷ Члан 9 Уредбе

Уколико Министарство за бригу о породици не објављује листе вредновања и рангирања у прописаном року, то за последицу има да је учесницима конкурса било ускраћено да добију благовремену информацију о детаљима конкурса, искористе своје право да на листу вредновања и рангирања изјаве евентуални приговор.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да листе вредновања и рангирања објављује у прописаним роковима, у циљу транспарентног поступка спровођења и извештавања о јавним конкурсима (Налаз 1.2.).

2.3.3.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици је усвојило Директиву о начину рада, поступања и понашања у поступку расподеле средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса са циљем унапређења поступка извештавања за наменско коришћење средстава у циљу успостављања финансијске дисциплине за смањење ризика од ненаменског трошења средстава и образац Скале за процену предлога пројекта.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;*
- *Директива о начину рада, поступања и понашања у поступку расподеле средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса са циљем унапређења поступка извештавања за наменско коришћење средстава у циљу успостављања финансијске дисциплине за смањење ризика од ненаменског трошења средстава, број: 401-00-00023/2025-01 од 14. фебруара 2025. године;*
- *Образац Скале за процену предлога пројекта.*

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће ради отклањања утврђених несврсисходности Министарство за бригу о породици, Комисија на основу Скале за процену предлога пројекта у прописаним роковима формирати и објавити листе вредновања и рангирања у циљу транспарентног поступка спровођења и извештавања о јавним позивима.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је вршилац дужности помоћника министра за надлежни сектор.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за бригу о породици до 30. децембра 2025. године достави доказе да је комисија утврдила и објавила листе вредновања и рангирања у прописаном року и на прописан начин за све јавне позиве у 2025. години.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.4. ЗАКЉУЧАК: Изостанак суштинске анализе наративних извештаја о реализованим активностима и мониторинг посета отежава оцену доприноса програма у остварењу циљева постављених јавним конкурсима

2.4.1. Удружења којима су додељена средства за подстицање програма од јавног интереса нису увек благовремено достављала наративне извештаје

2.4.1.1. Опис несврсисходности

Међусобна права, обавезе и одговорности између Министарства за бригу о породици и корисника средстава уређена су Уговором о додели средстава.

Наведеним уговором корисник средстава је дужан да доставља финансијске и наративне извештаје о реализацији Пројекта на крају прве половине имплементације пројекта, односно у року од 15 дана од дана завршетка пројектних активности.

У току ревизије смо утврдили да је комисија за праћење реализације вршила праћење достављања извештаја у прописаним роковима, исте прегледала и више пута захтевала допуну појединих извештаја, као и да је о свом раду састављала записнике.

Анализом и прегледом извештаја код узоркованих предмета, утврдили смо да су извештаји у највећем делу достављани благовремено или са закашњењем од 15 до 20 дана.

Међутим, комисија за праћење је констатовала да поједина удружења нису на време достављала извештаје или су извештаји били непотпуни, да се нису на време одазивали да доставе допуну документације, као и да са појединим удружењима није било могуће ступити у контакт, с обзиром да ни на мејлове, ни на контакт телефоне које су остављали нису одговарали.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да настави да прати испуњење уговорних обавеза корисника средстава, у разумном року предузима активности због неизвршавања уговорних обавеза и исто узима у обзир приликом доделе средстава по јавним конкурсима у наредној години (Налаз 2.1.).

2.4.1.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности: Комисија за вредновање, рангирање, одабир и извештавање Министарства за бригу о породици и демографију је пратила испуњеност уговорних обавеза корисника средстава у 2024. години и утврдила која удружења нису извршила све своје обавезе.

Докази:

- Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;
- Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;
- Директива о начину рада, поступања и понашања у поступку расподеле средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса са циљем унапређења објективности у вредновању и избору пријављених програма у Министарству за бригу о породици и демографију број: 401-00-00023/2025-02 од 14. фебруара 2025. године;
- Захтеви за повраћај додељених средстава по јавном конкурс за 2024. годину.

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће Комисија за вредновање, рангирање и одабир програма наставити да прати испуњење уговорних обавеза и приликом доделе средстава по јавним позивима у 2025. години, узети у обзир неиспуњење уговорних обавеза удружења која су добијала средства за спровођење пројеката у претходним годинама.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је вршилац дужности помоћника министра за надлежни сектор.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за бригу о породици до 30. децембра 2025. године достави доказе о реализацији напред наведених активности комисије.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.4.2. Субјекти ревизије не врше суштинску анализу наративних извештаја како би оценили квалитет и успешност програма

2.4.2.1. Опис несврсисходности

Уредбом је прописано да орган државне управе у чијем делокругу је област у којој се остварује јавни интерес подстиче програме које реализују удружења, а који су од јавног интереса⁸.

Такође, прописано је да програм чије се финансирање подстиче садржи циљ програма, а надлежни органи су текстом јавног конкурса дефинисали циљеве који се желе постићи подстицаним програмима и опредељеним средствима.

Надлежни орган прегледа и разматра извештаје, а прегледом наративног извештаја остварује увид и врши процену квалитета и успешности програма у смислу реализације постављених циљева⁹.

⁸ Члан 3, став 1 Уредбе

⁹ Члан 14 Уредбе

Министарство за бригу о породици је у 2023. години на јавним конкурсима за различите области подржало реализацију 68 различитих програма, које су реализовали корисници средстава-удружења, а којима је пренето укупно 213.998.976,00 динара.

Текстом јавних позива Министарство за бригу о породици је дефинисао циљеве које жели постићи подстицаним програмима и одобреним средствима по јавним позивима. Без обзира на различите области за које су спроведени посебни јавни позиви, циљеви свих јавних позива су били исти.

У ревизији смо утврдили да Комисија за праћење реализације и извештавање није вршила процену квалитета и успешности програма у смислу реализације постављених циљева појединачно за сваки програм, целокупног јавног конкурса, нити је о извршеној процени обавештавала кориснике средстава.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да након прикупљања потпуних и мерљивих података, изврши процену квалитета и успешности спроведених програма, о томе обавести кориснике средстава и изврши анализу утицаја одобрених средстава на унапређење мера за подршку породици и деци, родитељству, унапређење демографске слике и популационе политике и предложи мере за њихово унапређење (Налаз 2.2.).

2.4.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да ће ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузети следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици ће наставити да прикупља потребне потпуне и мерљиве податке на основу којих ће извршити процену квалитета и успешности спроведених програма, о чему ће обавестити кориснике средстава, извршити анализу утицаја на унапређење мера прописаних јавним позивима и предложити мере за даље унапређење ових програма.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;*

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је вршилац дужности помоћника министра за надлежни сектор.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за бригу о породици до 30. децембра 2025. године достави извештај о успешности спроведених програма, доказе о обавештавању корисника средстава, анализу утицаја на унапређење мера прописаних јавним позивима и предложеним мерама за даље унапређење програма.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.4.3. Субјекти ревизије нису у довољној мери вршили праћење реализације програма путем мониторинг посета

2.4.3.1. Опис несврсисходности

Један од начина праћења реализације програма за који су одобрена средства јесу и мониторинг посете представника надлежног органа.

Представници Министарства за бригу о породици су навели да су у 2023. години мониторинг вршили присуствовањем на реализацијама пројеката, презентацијама пројектних активности и радионицама, односно извршили мониторинг 10% финансираних програма.

Министарство за бригу о породици је праћење реализације програмских активности већином вршило увидом у достављене наративне извештаје и пратећу документацију, без непосредног увида у реализацију програмских активности.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да праћење реализације програма врши и путем мониторинг посета у већем обиму, а да за програме чије је трајање дуже од шест месеци и чија је вредност одобрених средстава већа од 500.000,00 динара обавезно реализује мониторинг посете у току трајања програма и о истима израђује извештаје (Налаз 2.3.).

2.4.3.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да ће ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузети следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици ће, након доделе средстава и закључивања уговора са удружењима-корисницима средстава, донети План мониторинг посета, на основу кога ће се обављати најављене и ненајављене мониторинг посете. Након обављене мониторинг посете чланови тима за мониторинг ће Комисији за вредновање, рангирање и одабир програма по јавним позивима у 2025. години подносити извештаје о обављеној мониторинг посети и затеченом стању.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;*

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је вршилац дужности помоћника министра за надлежни сектор.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за бригу о породици до 30. децембра 2025. године достави План мониторинг посета, као и доказе о његовој реализацији, односно извршеним мониторинг посетама.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.5. ЗАКЉУЧАК: Није успостављен ефикасан начин праћења и извештавања о програмима која реализују удружења, што за последицу може имати њихово несврсисходно и ненаменско трошење

2.5.1. Субјекти ревизије нису успоставили адекватан начин праћења финансијских извештаја удружења

2.5.1.2. Опис несврсисходности

Уговорима између Министарства и удружења регулисана су међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а корисник средстава је обавезан да средства користи на начин одређен пројектом.

Комисија за праћење и извештавање о програмима је прегледала достављене завршне наративне и финансијске извештаје, појединим удружењима тражила допуну документације, и о свом раду водила записнике.

Међутим, у ревизији смо утврдили да су поједина удружења средства правдала уговорима из којих се не види прецизан опис уговорне обавезе, начин, место и време извршења обавезе, да поједине фактуре и рачуни не садрже прецизне податке о набављеној роби и услугама и њиховој количини, да су удружења за реализацију одређених програмских активности закључивала уговоре са другим удружењима из којих се не види опис и врста активности, нити структура трошкова за уговорене послове, да су поједина удружења трошење средстава правдала рачунима правних лица која су оснивана и брисана из регистра АПР у току трајања пројекта, а поједини нису достављали уговоре о ангажовању лица на пројекту и друго.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да успостави ефикасан начин праћења финансијских извештаја, да врши контролу утрошка додељених средстава у складу са донетом Инструкцијом и да у случају потенцијалног ненаменског трошења средстава предузме све неопходне активности (Налаз 3.1.).

2.5.1.3. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици је усвојило Директиву којом је уредило начин праћења реализације програма и контролу наменског утрошка средстава по одобреним програмима и донело Инструкцију за извештавање носилаца пројеката о имплементацији и правдању трошкова пројеката одобрених на јавном позиву – конкурс из породично-правне заштите грађана, подршке породици и деци, координације и спровођења политике у области демографије, координације и спровођења популационе политике и подршке удружењима у области заштите породице и деце у 2025. години.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;*

- Директива о начину рада, поступања и понашања у поступку расподеле средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса са циљем унапређења објективности у вредновању и избору пријављених програма у Министарству за бригу о породици и демографију број: 401-00-00023/2025-02 од 14. фебруара 2025. године;
- Инструкција за извештавање носилаца пројеката о имплементацији и правдању трошкова пројеката одобрених на јавном позиву – конкурс из породично-правне заштите грађана, подршке породици и деци, координације и спровођења политике у области демографије, координације и спровођења популационе политике и подршке удружењима у области заштите породице и деце у 2025. години број: 401-00-00023/5/2025-02 од 14. фебруара 2025. године.

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће Министарство за бригу о породици поступити у складу са донетом Директивом, у случају потенцијалног ненаменског трошења средстава поступити према прописаној процедури ради повраћаја ненаменски утрошених средстава, а у случају потребе активираће средство обезбеђења плаћања (меницу).

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је вршилац дужности помоћника министра за надлежни сектор.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за бригу о породици до 30. децембра 2025. године достави доказе о праћењу финансијских извештаја, вршењу контроле утрошка додељених средстава и предузетих активности у случају потенцијалног ненаменског трошења средстава.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.5.2. Субјекти ревизије нису извештавали о реализованој подршци програмима удружења

2.5.2.1. Опис несврсисходности

Надлежни орган треба да израђује извештај о реализованој финансијској подршци програмима удружења из буџетских средстава у претходној календарској години и да исти објави на својој званичној интернет страници и на порталу е-Управа¹⁰.

Министарство за бригу о породици у 2023. години није израдило нити објавило извештај о реализованој финансијској подршци програмима удружења из буџетских средстава.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за бригу о породици и демографију да израђује извештај о реализованој финансијској подршци програма

¹⁰ Члан 21 Уредбе

удружења и објављује га на својој званичној интернет страници и порталу е-Управе, у циљу транспарентног трошења додељених буџетских средстава (Налаз 3.2.).

2.5.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за бригу о породици је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да ће ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузети следеће мере и активности: Министарство за бригу о породици ће израдити извештај о реализованој финансијској подршци програмима удружења из буџетских средстава у 2025. години и исти објавити на званичној интернет страници Министарства и порталу е-Управе ради постизања циља транспарентног трошења додељених буџетских средстава.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/2025-05 од 31. марта 2025. године;*
- *Допуна Извештаја о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији број: 183-00-000639/1/2025-05 од 7. априла 2025. године;*

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је вршилац дужности помоћника министра за надлежни сектор.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за бригу о породици до 30. децембра 2025. године достави Извештај о реализованој финансијској подршци програмима удружења из буџетских средстава у 2024. години и доказ о његовом објављивању на прописан начин.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (доказа за отклоњене несврсисходности првог приоритета и акта субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности другог приоритета). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је поднело Министарство за бригу о породици и демографију, задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте, укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

В.Ф. Генералног државног ревизора

Марија Обреновић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
17. април 2025. године